پەیماننامەی لۆزان
بۆ کوێ ... ڕەبین نەریمان

لە ڕۆژانی جەنگی جیهانی یەکەم و دوایدا کە جیهان بە هەندێ گۆڕانکاری گەورەدا تێپەڕی کە چەندین پەیماننامەی گرنگ مۆر کرا وەک پەیماننامەی سایکس بیکۆ ساڵی ١٩١٦ بۆ تێکشکاندن و دابەش کردنی خاکی دەوڵەتی عوسمانی ، پەیماننامەی سیڤەر ١٩٢٠ بۆ نەخشەکێشانی سنوری ووڵاتانی پاشماوەی دەوڵەتی عوسمانی کە ئەرمینیا و کوردستان بەشێک بوون لەو دەوڵەتانە پاشان لە ساڵی١٩٢٣ لە پەیماننامەی لۆزان دا دانرا بۆ ووڵاتی تورکیا وسنووری ووڵاتانی ناوچەکەیان کێشا کە هەریەک لە ئێران و عێراق و سوریا سوودمەند بوون لە هەڵوەشاندنەوەی پەیماننامەی سیڤەرو پارچەیەک لە خاکی دەوڵەتی کوردستانیان بەرکەوت، لەوساتەوە تا ئێستا خاکی کوردستان چوار دەوڵەتی دوژمنکاری کەکردەتەوە کە بە ڕاستەوخۆ و ناراستەوخۆ پارێزگاری لە قەوارە و سنوری یەکتر دەکەن و کوردستان بۆتە بەرژەوەندی هاوبەشیان.
دوای جەنگی جیهانی دووەم ساڵی ١٩٤٥ بەهێزبوونی ئەمریکا وەک تاکە براوەی شەڕی جیهانی و سەپاندنی هەژموونی خۆی بەسەر جیهاندا لە ڕووی سەربازی و ئابووریەوە کە دەورێکی باڵای هەیە لە گۆڕانکاریە جیۆپۆلەتیکیەکانی جیهانیەکاندا یارمەتیدەرێکی گەورەو بەهێزبوو بۆ دروست بوونی دەوڵەتی ئیسرائیل تا ململانێیەکی نوێ و درێژخایەن لە ڕۆژهەڵاتی ناوراست دا دروست بکات تا لە بەرژەوەندیەکانی خۆیدا بەکاری بهێنێت.

دوای نزیکەی ١٠٠ ساڵ لە پەیماننامەی لۆزان بەرژەوەندیەکانی ئەمریکا و ئاسایشی ئیسرائیل پێوویستیان بە لاوازکردنی هەندێ لە ووڵاتانی جیهان و ڕۆژهەڵاتی ناوڕاستە بۆیە گۆڕانکاری جیۆپۆلەتیکی و ئیداری دەکەن کە کۆتای بە هەندێ لە پەیماننامەکانی سەدەی بیستەم دێت کە ووڵاتانی سوودمەندی پەیماننامەی لۆزان دەکەونە مەترسیەوە .
تورکیا کە هاوپەیمانی ئەمریکایە و لە پەلەقاژەی ڕونەدانی گۆڕانکاریەکان لە ڕۆژهەڵاتی ناوڕاست دا خۆی خزاندە سەر هێڵی رووسیا تا ڕێگری لە درووست بوونی قەوارەیەک یان چەند قەوارەیەکی بەهێزی کوردی لە ناوچەکەدا بگرێت.

دوای بێ هیوابوونی تورکیا لە ڕوسیا کە بە دوای بەرژەوەندی

خۆوەیەتی نە ک تورکیاو ناوچەکە وە دڵنیابوونی تورکیا لە لەدەستدانی هەندێ لە بەرژەوەندیەکانی لە کاتێکدا چ لەسەر هێڵی ئەمریکا یان ڕوسیا بێت قەوارەیاکی کوردی لە باکوری سوریاوە درێژ دەبێتەوە تا سنورەکانی ئێران لە پێناوی ئاسایشی ئیسرائیل و دابڕانی سوریا لە ئێران کە ئەمریکا و روسیا کۆکن لەوبارەیەوە تا لە داهاتوودا بتوانن لە سیناریۆیەکی بچووکدا سوریا و لوبنان لاوازتربکەن .

ئەوەی جێی تێڕوانینە باوەڕهێنانی دەسەڵاتدارانی تورکیا و تاکی تورک بە ئازادی و سەربەخۆیی بۆ نەتەوەکانی ناوچەکە و ژیر دەستیان کاریکی قورسە چونکە ئەودەمارگیری و بە خۆزلزانینەی تاکی تورک هەیەتی بەرامبەر نەتەوە جیاوازەکانی ناوچەکە ڕێگرە لە باوەڕهێنان و ڕازیبوونیان .

بە بۆچوونی من لە کۆتایدا تورکیا دەگەڕێتەوە سەر هیڵی ئەمریکا و مامەڵە لەگەڵ واقع دەکات بەرامبەر ب□ پێدانی گرنتی پاراستنی سنوری تورکیا بەقەوارەی ئێستاو پێدانی ڕۆڵی زیاتر بە تورکیا لەقەوارەی کوردستان و و□ بەرهه□نانی نەوت لە ناوچەکە لەم بارەدا قەوارەی کوردی بەیارمەتی ئەمریکاوتورکیا لە هەژمونی ئێران دادەبڕێت.
دەمەویت بڵێم سلێمانی و کەرکوک لە ئایندەدا دەبنە ئامانج ئەگەر بەرپرسانی ئەم زۆنە هەوڵە دیبلۆماسیەکانیان چڕنەکەنەوە بۆ دڵنیای ئەمریکا لە پاراستنی بەرژەوەندیەکانی لە کودستان و ناوچەکە ، وەتێڕوانینی بەرپرسانی ئەم زۆنە بۆ ئیدارەدان و دیموکراسی و ئایندەی کورردستان وناوچەکە .